

# THE DUTCH DICKENSIAN



**Volume XXXVI, voorjaar 2016, No 88.**

**The Dutch Dickensian is een uitgave van  
The Haarlem Branch of the Dickens Fellowship**

**ISSN 0167-8388**

## Colofon

The Dutch Dickensian is het officiële tijdschrift van The Haarlem Branch.

The Haarlem Branch opgericht in 1956, is Branch 142 van The Dickens Fellowship.

Bestuur:

President: M. David

Secretaris: P. de Groot

Penningmeester: D. Kooiman

Secretariaat van de Haarlem Branch:

Mr. P. de Groot, Kanaaldijk 81, 1454 AC, Watergang.

E-mail: [circumlocution-office@xs4all.nl](mailto:circumlocution-office@xs4all.nl)

De contributie voor lidmaatschap van de Haarlem Branch bedraagt €30,- ; een familie lidmaatschap bedraagt €40,-.

Bank: ABN-AMRO AMSTERDAM

IBAN: NL77ABNA0407745173

t.g.v. THE DICKENS FELLOWSHIP

Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Redactie van The Dutch Dickensian:

K.V. Boschma

C.A. Klok

A.A. de Landtsheer

Redactie adres:

A.A. de Landtsheer

Dikbosstraat 34

7814XN (Weerdinge) Emmen

E-mail: [aadel@wxs.nl](mailto:aadel@wxs.nl)

Website Haarlembranch: <http://www.dickensfellowship.nl>

Webmaster: E.I.G. van Daalen

E-mail: [eig.vandaalen@ziggo.nl](mailto:eig.vandaalen@ziggo.nl)

Vervolg op de andere binnenzijde van de omslag

**Inhoudsopgave van Volume XXXVI, nr. 88, voorjaar 2016.**

**Blz.**

- 01- Van de redactie.
- 03 - Van de president.
- 04- Verslag van de 246ste vergadering, Pieter de Groot.
- 10- Toast at the 2015 December meeting, Anneke Hesp.
- 11- Onsterfelijkheid van Dickens, Fred de Bruin.
- 13- *The Way We Live Now* by Antony Trollope, Liesbeth van Aalst.
- 16- Antony Trollope 1815 - 1882, Liesbeth van Aalst.
- 19- Email aan Mr. Watts en brief aan Mr F. Hogarth, Paul Ferdinandusse.
- 24- A Funny Thing Happend On My Way, part 2, Tony Pointon.
- 33- De straf van Magwitch, Guus de Landtsheer.
- 39- Een groot wandelaar, Kees Klok.

Een overzicht van eerdere publicaties in The Dutch Dickensian kunt u vinden op:  
<http://www.dickensfellowship.nl>

---

**Van de redactie,**

Het voorjaar komt er aan, al merken we daar op de redactie nog niet veel van. Natte sneeuw en een gure wind blaast er over de Drentse heide en het zompige natte veen. Tijd op veel te lezen!

Neem de Volkskrant, daarin stond een artikel met de volgende titel:

**Gevonden: notulen Pickwick Club. En? De heren zijn radicaal en teut**



Het betreft de notulen van EEN Pickwick Club die door de familie van de in 1973 overleden arts Hugh Selbourne ter veiling worden aangeboden. In het betreffende Volkskrant artikel wordt er gewag gemaakt van dat het hier zou gaan om één van de Pickwick Clubs die ontstonden na het verschijnen van het beroemde debuut *The Pickwick Papers* van Charles Dickens.

Hier hebben we het al! Schrijft er al eens iemand in een Nederlandse krant over Dickens dan is het in de vijfde regel al mis. Het betreffende boek was niet Dickens debuut, dat was *Sketches by Boz*. Maar goed laten we niet al te kritisch zijn. Het was het boek dat hem in Engeland of in ieder geval in Londen wereldberoemd maakte.

Men wist overigens al langer dat veel Victorianen door de *Pickwick Papers* op het idee waren gebracht een soortgelijke club op te richten. Wat men echter niet wist was wat er zoal in die clubs werd besproken. Daar komt nu een einde aan. In het originele artikel in *The Sunday Telegraph* wordt een behoorlijke tip van de sluier opgelicht.

De notulen stammen van een in Londen gevestigde Pickwick Club en lopen van januari 1837 tot begin 1840 en wat blijkt:

De leden van de club waren voor die tijd behoorlijk progressief. Enkele citaten uit de notulen maken dit duidelijk:

- *When asked "Whether Hanging tends to decrease the Crimes for which it intended", they replied "It does not".*
- *When asked "To consider what remedy will be efficient to ameliorate the Condition of the People", the Club answered: "universal suffrage".*
- *A motion was put to "Thank the Duchess of Kent [Victoria's mother] for the amiable manner she has educated the Queen", which received the response: "Ought not to be thanked say all the Members".*
- *Elsewhere the motion was carried that royalty was "the very worst of humbug".*
- *While the proposal that "the Members of the Club ought to sing the National Anthem on their extraordinary meetings" received the answer, recorded by the*

*minutes in capital letters, "NO".*

Ik moet u zeggen het gaf mij een gevoel van herkenning.

Ik raad overigens met klem aan om de oude nummers van onze Dutch Dickensian goed te bewaren.

Dr Selbourne schrijft namelijk in zijn dagboek dat hij deze notulen ergens eind jaren veertig begin jaren vijftig van de vorige eeuw voor 1 pond heeft gekocht. Men schat nu dat dit boekwerkje op de veiling tussen de tien – en vijftien duizend pond zal opleveren.

---

### **Van de president**

Al weken volg ik de BBC-serie Dickensian. Plichtsgetrouw, meer dan uit oprecht enthousiasme. Laat ik het uitleggen: de BBC heeft weer eens een serie gemaakt die per aflevering vermoedelijk het jaarbudget van het geplaagde Sesamstraat te boven gaat. All star cast (Stephen Rea als een sombere Inspector Bucket, Tom Weston Jones als een aantrekkelijk en zeer onbetrouwbare Meirwether Compeyson, Anton Lesser als een schmierende Fagin) en een soort permanente kerstachtergrond compleet met passende sneeuw. De schrijver van de serie, Tony Jordan, weet wat het is om soaps te schrijven (hij werd bekroond voor zijn afleveringen van EastEnders) en heeft duidelijk de gehele Dickens karakterbiografie als een verzameling losse puzzelstukjes omgegooid.

Het verhaal kent simpelweg twee hoofdlijnen: Jacob Marley is vermoord (Bucket dient de moordenaar te vinden) en de dan nog ongetrouwde Miss Havisham wordt door haar broer Arthur en Compeyson misleid. Daarbij volgen we dan nog een aantal sub-plots zoals de pogingen van het echtpaar Bumble (prachtige rol van Ruichard Ridings die letterlijk uit zijn pak ploft van gewichtigheid) om een betere positie te krijgen en wat liefdesaangelegenheden zoals die tussen Captain Hawdon en Frances Barbary en Little Nel met een van de vele kinderen Cratchit. En toch is de vraag wat deze omgevallen boekenkast met Dickens te maken heeft. Van iedere speler lijkt de scenarioschrijver een paar standaard quotes te hebben genomen, een enkele eendimensionale versie van het betreffende karakter (met Bumble wellicht als sterkste voorbeeld). Maar daarmee krijgt alles toch de

diepgang van een bordkartonnen tableau.

Natuurlijk is er voor de liefhebber veel lol te beleven aan het plaatsens in de echte boeken van Dickens van alle karakters en andere details, een soort quiz die de secretaris u voorschotelt op gezette tijden. Honoria Barbary en Martha Cratchit werken bijvoorbeeld in een couture-zaak genaamd Mantalini's. Zo kan men iedere aflevering wel wat vinden voor de kenner/liefhebber.

Het is zoals The Guardian het omschreef 'Like EastEnders meets A Christmas Carol meets Great Expectations meets Oliver Twist meets Bleak House meets Our Mutual Friend, and I've certainly missed some out. Meets Agatha Christie, too, because here's another body..'

Maar ik sluit me aan bij de woorden die werden geuit in The Radio Times: 'It's also a messy pudding that is – but really isn't – Dickens.

Alweer een bewijs van de oude stelling: het boek was beter.

In Fellowship,  
Martijn David  
President



---

## Verslag van de 246ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een kakofonisch De Ripper verzamelden zich 31 leden. De president monstert de schare en spreekt van een overweldigende opkomst. Hij noemt een top 10 van populaire boeken, waarin werk van Dickens drie keer voorkwam. De leden hadden op meer gerekend en kijken zuinig en hier en daar klinkt zelfs gemor.

De secretaris brengt een Kerstwens over van de internationale president die hier volgend jaar zal verschijnen, om deze wens dan persoonlijk over te brengen.

Tevens meldt hij het verschijnen van een nieuwe Dutch Dickensian, want de editor heeft aangegeven niet weg te kunnen uit het Drentse want daar moet vanavond gelezen worden.



De penningmeester verblijft achter in de zaal, naar later zal blijken waarom.

Waarna de president het woord geeft aan de spreker van deze middag, Andrew Lycett. Die begint met ons welkom te heten wat goed beschouwd de verkeerde volgorde is. Lycett vermoedt meer kennis van Dickens bij ons dan bij zichzelf, en start meteen de dia voorstelling maar het apparaat loopt vast. Na wat gemorrel aan een piefje kunnen we beginnen. Hij wijst ons op nog een expert in de zaal, de heer Tissot van Patot, die eerder aan de secretaris meedeelde dat hij gekomen is om iets aan te horen dat hij allang weet.

Spreker zegt dat de relatie tussen Wilkie Collins en Dickens in het begin vooral gebaseerd was op een gezamenlijke interesse voor het toneel. Beide mannen lagen elkaar wel, ze reisden graag samen en genoten ook samen van het leven. Lycett denkt dat dit misschien ook te maken had met het feit dat Collins een 12 jaar jonger was dan Dickens.

Hij refereert aan de film “The Invisible Woman” met een glansrol voor Tom Hollander die Wilkie Collins speelt. Collins woonde in de Londense wijk Marylebone. Hij dankte zijn naam aan zijn vader die hem vernoemde naar een vriend, de schilder David Wilkie. Die adviseerde hem naar Rome te gaan om inspiratie op te doen voor zijn schilderwerk, want Wilkie Collins was ook een verdienstelijk schilder. Spreker toont een aantal voorbeelden op het scherm. Na zijn terugkeer uit Rome werd Collins door zijn vader naar een Londense thee handelaar gestuurd om te werken. Dat het werk niet al te zwaar was bleek uit het feit dat hij tussendoor een volledige roman kon schrijven. Dat soort banen bestaan nog steeds maar dit terzijde.

Het manuscript werd afgewezen door Chapman en Hall en raakte weg tot 1900, toen het opdook op een veiling. Uiteindelijk is het wel gepubliceerd maar pas in 1999.

Hier werd “De val van Rome” vertaald uitgegeven door de Gebr. Belinfante in Den Haag.

Collins ontmoette Dickens in 1851 rond het toneelstuk “Not so bad as we seem”. Dat was tijdens de Pre-Raphaelite periode. Collins had een broer, Charlie, die weliswaar in die kringen vertoefde maar er toch ook niet echt bij hoorde. Hij trouwde later met de dochter van Dickens, Kathy.

Wilkie Collins schreef veel bijdragen in het tijdschrift van Dickens, *Household Words*.

Wat betreft zijn drugsgebruik was hij een verbazingwekkend man. Zijn gebruik van laudanum was van een hoeveelheid die uit te drukken was als “industrial quantities”. Daarnaast was hij een opium verslaafde. Maar dit alles had geen enkel effect op zijn werk.

Collins en Dickens trokken dus veel samen op, spreker geeft voorbeelden van onder meer trips naar Parijs (du vin et du femme), waar zij de Dordtse schilder Ari Scheffer ontmoetten. En ook hun wandeltocht door Cumbria, beschreven in “The Lazy Tour of Two Idle Apprentices”. Spreker vertoont zelfs een dia met daarop de afbeelding van de hotelrekening. Ja, ook bij Collins gaat het om de details.

Collins introduceerde in zijn werk de eerste vrouwelijke detective. In het algemeen kan je stellen dat de vrouwen in het werk van Collins sterkere vrouwen waren dan die in het werk van Dickens. Zijn naam als schrijver werd gemaakt toen “The Woman in White” werd gepubliceerd.

Collins toonde zich een goede vriend van Dickens, die veel steun aan hem had ten tijde van het instorten van zijn huwelijk. Collins had een soort ongedwongenheid over zich, een karaktertrek die contrasteerde met Dickens.

Collins trok zich ook niet veel aan van conventie en leefde openlijk samen met Caroline Graves, en alsof dat niet genoeg was nam hij er nog een maîtresse bij. Het zal de opium geweest zijn of minimaal de laudanum.

Dan belicht Lycett de relatie van Collins met Nederland. Niet dat die zo erg groot was, maar hij had in Den Haag een uitgever gevonden die zijn werk vertaald uitgaf; Belinfante.

Er is een briefwisseling bekend tussen Augustus Belinfante en Collins over de royalties. Belinfante wilde die niet betalen omdat hij vond al genoeg kosten gemaakt te hebben met de vertaling. Belinfante vond het betalen van een schrijver ook maar raar want al die anderen vroegen ook geen geld van de uitgever. Na enig over en weer geschrijf ging Belinfante toch akkoord met een bedrag van 100 gulden.

Van Collins zijn ook beschrijvingen bekend van de Zuiderzee en van Enkhuizen; deze plaats werd door hem als doods omschreven; “Desolate like



the Plague”.

De relatie tussen Dickens en Collins bekoelde uiteindelijk toch enigszins. Toen “The Moonstone” uitkwam sprak T.S. Eliot van de eerste detective roman van topniveau. Dickens daarentegen vond het boek vermoeiend en die opmerking bekoelde de relatie. Daarbij kwam dat Dickens ook al niet gelukkig was met het huwelijk tussen Kathy en broer Charlie.

Collins stierf in 1889 in Wimpole Street Londen, maar toen was hij al enige tijd niet meer de bekende schrijver die hij daarvoor was.

Spreker sluit af met de opmerking dat Dickens en Collins “supported one and other and worked together”. Waarop hij onmiddellijk gaat zitten.

De heer Kooiman heeft wel een vraag: waren Collins en John Forster twee tegenpolen in het leven van Dickens?

Spreker meent eerst van niet maar na even aandachtig naar het plafond gekeken te hebben zegt hij toch ja. Waarna hij steeds een aantekening maakt.

De president voorkomt verdere vragen want er moet geborrelt worden en boeken gesigneerd.

### **Waarna wij aan tafel gaan.**

De eerste toast is traditioneel op de Haarlem Branch. Andrew Lycett zegt: “Happy to be here” en dat wij een levendig gezelschap vormen.

Dan volgt de toast op de Dickens Fellowship, uitgebracht door mevrouw Hesp. Zij stelt dat de Haarlem Branch en de Dickens Fellowship vandaag de dag een bloeiend bestaan leiden. Niet alleen Collins was “in touch with the Dutch”, maar ook Dickens. Hierbij verwijst zij naar de tegeltjes in de schoorsteenmantel van Scrooge die duidelijk van Nederlandse origine zijn. Zij waarschuwt ervoor om bij zo’n haard gezeten niet “Humbug” te roepen want voor je het weet staat er een geest voor je neus en kom daar dan maar weer eens vanaf.

Maar wat wel altijd gezegd mag worden is: Dickens Fellowship, en zij stelt voor daar een toast op uit te brengen.

Tot slot is daar de heer De Bruin met de Immortal Memory.

Hij heeft het over Amerikanen in Nevada die overvallen door een sneeuwstorm onaangekondigd bij een andere Amerikaan in zijn berghut binnen stommelden.

Deze man had slechts twee boeken in huis, Nicolas Nickleby en de Pickwick Papers. Mr. Micawber zou in zo'n geval van een bibliotheek spreken, maar dit terzijde.

Hij heeft meer voorbeelden van de populariteit van Dickens door de jaren heen. Freud gaf aan zijn verloofde David Copperfield cadeau, waarop zij zich onmiddellijk afvroeg wat daar de diepere betekenis van kon zijn.

In de Eerste Wereldoorlog werd er veel Dickens gelezen en ook in Noord Korea is Dickens vandaag de dag populair. Maar daar is dan ook weinig ander vertier. De Bruin heeft het dan nog over een Congolees weeskind dat ook aan Dickens begonnen is en over een "Multitasking maatschappij" die alleen bestreden kan worden door het lezen van Dickens. Want die staat voor 150 jaar troost en veerkracht, en dus stelt hij voor te toosten op de Immortal Memory.

Dan staat de penningmeester op; hij heeft het over Heinrich Heine, water and wine en dat Pecksniff een top hypocriet is. Ook hij stelt voor te toosten op Charles Dickens en laat ons achter met de opmerking: "let's keep our thoughts to ourselves". Waarvan acte.

Waarop de president de bijeenkomst besluit met de opmerking dat het weer ouderwets gezellig was en dat we onszelf goed moeten inpakken want een kou is zo gevat.

### **Bijeenkomsten**

- De eerstvolgende Dickens lezing in Haren is op 7 februari 2016. Het thema zal zijn: "Happy Birthday Mr. Dickens". De lezing wordt gehouden op Dickens' geboortedag.

Spreker is ons medelid Drs. Joop van Kessel.

- De zomerbijeenkomst van de Haarlem Branch is op 28 mei in Kraantje Lek. De dames Burden, Drost en Hesp zullen dan een aantal tableaux vivant laten zien die u voor altijd bij zullen blijven; zo is de secretaris verzekerd.

- Van 20 t/m 25 juli wordt de Internationale Annual Conference gehouden in Aberdeen. Informatie en formulieren voor inschrijving kunt u vinden op de website: [www.dickensaberdeen.co.uk](http://www.dickensaberdeen.co.uk) Het verblijf is op de campus van de Universiteit.

Mocht u interesse hebben, er is een “call for papers”, dus als u meent iets te weten dat u graag aan een internationaal gezelschap kwijt wil, dan kunt u zich richten tot Paul Schlicke via [p.schlicke@abdn.ac.uk](mailto:p.schlicke@abdn.ac.uk)

- De herfstbijeenkomst is op 10 september in Kraantje Lek. Spreker is dan Dr. André Roes, die wij eerder ontmoet hebben in Bronkhorst. Roes is auteur van het boek: “Charles Dickens; zijn zo gelukkig en toch zo ongelukkig bestaan”. Op deze bijeenkomst zullen ook weer boeken geveild worden. Door een gift zijn wij in het bezit gekomen van een klein deel van de bibliotheek van ons overleden medelid mevrouw Vonkeman. Deze boeken zoeken een nieuwe bestemming.

- De Kerstbijeenkomst is op 10 december in of Trou Moet Blijcken of De Ripper. Spreker is Dr. Tony Williams, de huidige president van de internationale Dickens Fellowship. Tevens wordt dan het archief van de Haarlem Branch officieel online gezet door het Noord-Hollands Archief. Zorg dat u later kunt zeggen: ik was daarbij.

## London Calling

In de laatste Dickensian onder meer een artikel van Malcolm Andrews (de hoofdredacteur himself) met als onderwerp “Where was Nemo buried”. Ja, die kon minder goed tegen de opium dan Collins. Andrews gaat zelf op onderzoek uit naar deze “St. Mary’s Burial Ground”, indertijd ingeklemd tussen de huizen. Dickens schrijft over dit soort begraafplaatsen onder meer: “- with every villainy of life in action close to death, and every poisonous element of death in action close to life-“. Bleak House indeed.

Zo’n stadsbegraafplaats, vlak bij de huizen was een fenomeen dat ook bij ons niet onbekend was. Kijk bijvoorbeeld maar naar de locatie van het Zuiderkerkhof in Amsterdam, waar nu alleen de toegangspoort nog van staat. Maar er staan ook meer opwekkende artikelen in The Dickensian natuurlijk.

## Life lines

- U kunt uw bijdragen voor The Dutch Dickensian blijven sturen naar [aadel@wxs.nl](mailto:aadel@wxs.nl)

- Middels de website [www.dickensmuseum.com](http://www.dickensmuseum.com) kunt u zien wat het museum te

bieden heeft; onder meer een webwinkel waar snuisterijen verkrijgbaar zijn.

- Ons Book of Study voor 2016 is Great Expectations.

## **Contributie**

Wellicht weet u het nog; het begon met het uitdelen van borrels tijdens de Kerstbijeenkomst in 2014. Een bevestiging van voorbijgaande aard dachten president en secretaris. Maar inmiddels is de penningmeester overgegaan tot het afhuren van theaters. Dat dit alles ten koste gaat van de hoogte van de bestuurstoelagen van president en secretaris zal een ieder duidelijk zijn. Er is dus dringend behoefte aan fondsen. Daarom verzoeken wij u om per direct uw contributie over te maken. Het is nog steeds 30 euro voor een zonderling en 40 voor een paar. Maar meer mag ook.

## **Foto's**

Onze webmaster, mevrouw Van Daalen heeft bedacht dat het plaatsen van foto's een extra dimensie geeft aan onze website. Ze maakt daar binnenkort een begin mee, maar het huidige aantal foto's is beperkt. Daarom verzoeken wij u om, als u daarover beschikt, foto's van onze bijeenkomsten ter beschikking te stellen.

---

## **Toast at the 2015 December meeting**

by Anneke Hesp

Gentlemen and Ladies,

There is no doubt that the old year is almost dead. But not as dead as a doornail.

Moreover, the Harlem branch of the Dickens Fellowship is very much alive today and even welcomes Andrew Lycett to our Christmas Dinner and, with him, Wilkie Collins.

Dear mister Lycett, you are probably aware that there is some Dutch influence on the Christmas stories Charles Dickens wrote. The Dutch fireplace in Ebener's sitting room testifies to this; its tiles carried a message from another world. Now, Scrooge did not believe in ghosts, and Charles Dickens, for all his powers of imagination, did not believe in ghosts. And indeed, level-headed Dutchmen are realistic. They do not believe in ghosts and even some of us in this very room are level-headed Dutchmen.

Still, Scrooge did see Marley's face in the Dutch tiles around his Dutch

fireplace. Humbug, Scrooge said that evening, and we all know what happened after that.

So let's toast to the powers of imagination. May imagination guide us towards a new year in which our realism is bound to our good hearts.

To good hearts and imagination.

---

## **Onsterfelijkheid van Charles Dickens.**

door Fred de Bruin

Hoe onsterfelijk is Dickens eigenlijk? Haalt hij de eeuwigheid?

Als begeleiders bij dit onderzoek heb ik 3 ghosts. **From The Past, the Present and the Future uiteraard.**

The Ghost from the Past als eerste:

1. Hij vertelt ons het volgende, mooie verhaal, beschreven in de biografie van **John Forster** :

“Twee bekende Amerikanen komen in de Sierra Nevada in een vreselijke sneeuwstorm terecht. We situeren dit rond 1850. Ze worden uiteindelijk gered door een bewoner hoog in de bergen. Hij woont in een hut opgetrokken uit pijnboomstammen en ruwe planken, bedekt onder een flink pak sneeuw. Hij bood hun tabak en rum aan. Het was een wonderlijk personage. Hij voedde zich met beren en eland vlees. Hij had al 4 maanden geen menselijke wezens gezien. Op de vraag hoe hij de tijd doorbracht liet hij twee boeken zien: “Pickwick Papers” en “Nicolas Nickleby”. Hij kende beide werken vrijwel uit zijn hoofd. Hij wist niets van de auteur en dat interesseerde hem ook niet. De onbekende Dickens was gewoon een goede metgezel voor hem, beter als de bijbel.

2. **Het tweede verhaal** brengt ons bij Sigmund Freud. Adam Philips, een Freudkenner vertelt ons dat **Freud** aan zijn geliefde Martha als eerste geschenk het boek “David Copperfield” gaf. Ze waren toen pas verloofd. In hoeverre Freud zich identificeerde met David Copperfield is een boeiende vraag, die op ander tijdstip aan de orde kan komen. Freud leerde Martha kennen in 1882. Dickens was toen al in Heaven.

**3. Het derde verhaal gaat over Dickens en oorlog.** Dickens geeft in moeilijke tijden troost, afleiding en veerkracht.

In de Great War werden de boeken van Dickens gretig gelezen, ook bij soldaten aan het front! Treinstellen werden voorzien met de titels van zijn boeken.

Zo is er ook de revival van Dickens in Nederland na de Tweede Wereldoorlog. Hier binnen is onze Fellowship uiteraard uitgebreid bekend.

**4. Het vierde verhaal:** Langzaam maar zeker schuift de **Ghost van de Present** mee aan.

In **Noord Korea** lukte het een Engelse journalist om in gesprek te komen met iemand uit Noord Korea. Het onderwerp kwam heel snel uit bij zijn liefde voor Dickens, terwijl hij aan de journalist vroeg om door te lopen om niet op te vallen. Hij vertelde dat hij Engels had geleerd en dat hij nu de romans van Dickens las en dat hem dat enorme voldoening gaf. Een welkome onderbreking in het geheim.

**5. Het vijfde verhaal:** In Congo is een nieuwe Dickens opgestaan. Zijn naam is **Alain Mabanckou**. Met zijn boek *Petit Piment* heeft al in Frankrijk vele lezers gevonden. Het boek gaat over het weeskind *Petit Piment* van zijn 13e – 40e levensjaar. Een heel bijzonder weeskind. *Oliver Twist* in een Congolese versie anno 2015. Hopelijk komt er snel een vertaling.

Tot slot wil ik de **Future Ghost** aanhalen:

“Wat kunnen we van Dickens leren voor de toekomst?”

Ik haal een psychoanalytica aan: “Wat tegenwoordig opvalt, is dat nieuwsgierigheid, introspectie, reflectie en geduld ontbreekt. Men is tegenwoordig vooral gericht op pasklare oplossingen.

We leven in een tijd van beeldtaal, multitasking en pakkende oneliners. Mede daardoor is er een geheel nieuwe en rusteloze mentaliteit ontstaan.”

Gelukkig is Dickens er nog. Hij prikkelt onze fantasie. Hij voedt ons geduld en

zelfreflectie. Allerlei problemen komen voorbij met humor en diepte. Als boeken al 150 jaar troost en veerkracht bieden, is dat toch geweldig!

Wij boffen bij de Haarlem Branche! Onze secretaris Pieter de Groot is een meester leerling van Dickens. Hij laat ons in zijn laatste notulen zien, hoe een beklemmende stilte alsnog humoristisch wordt. Dickens en Ellen Ternan in een stomme film wordt toch nog leuk. Pieter geeft een super humoristische draai aan de gehele bijeenkomst. Geweldig Pieter! Dankjewel. Ook bijzonder hoe stenisch onze penningmeester Dik bleef in deze ingewikkelde omstandigheden! We kunnen bij hem in de leer. In Fellowship.

"please fill your glasses and drink with me to the Dickens Fellowship".

---

### 'THE WAY WE LIVE NOW'

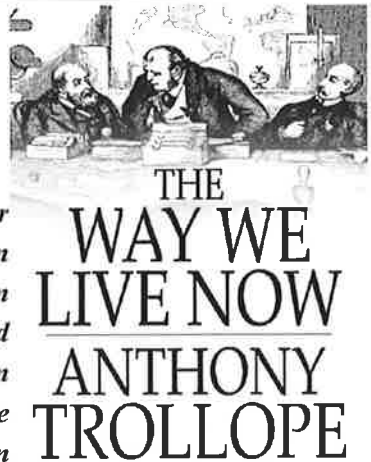
Zwendel en morele verloedering in Londen

uitg. 1875

ANTHONY TROLLOPE

door Liesbeth van Aalst

*Dit boek, ontstaan na een anderhalf jaar durend verblijf in de koloniën, is een persoonlijke, zeer felle aanklacht tegen een decadent, hypocriet Londen. Zij die vertrouwd zijn met eerder werk, gecreëerd door een gelijkmatig, mild schrijver, ervaren een lichte verbazing bij deze uitbarsting waarin niets en niemand worden gespaard.*



Uitgevers van kranten en boeken die onbenullige vrouwelijke auteurs bevoordelen om hun uiterlijke charmes, 'herenclubs', waar overmatig alcoholgebruik en gokken aan de orde van de dag zijn en onopgevoede, tot in het merg verwende jongeren uit de betere standen die volslagen nutteloze levens leiden.

*'He never read. Thinking was altogether beyond him. And he had never done a day's work in his life. He could lie in bed. He could eat and drink. He could*

*smoke and sit idle. He could play cards; and could amuse himself with women- the lower the culture of the women- the better the amusement.'*

Deze beschrijving van Sir Felix Carbury voldoet voor een reeks van jonge mannen met een van pappa geërfde titel en daaraan verbonden zetel in het parlement. Waar zij uiteraard zelden worden gezien; nachtelijke orgieën gaan moeilijk samen met verplichtingen van welke aard ook.

De hebzucht van de mens is letterlijk grenzeloos en in Engeland - toen het rijkste land ter wereld- stonden in de loop van de negentiende eeuw mannen op, die voor eigen gewin geniaal op die hebzucht inspeelden en hierdoor het overgrote deel van de bevolking aan hun voeten kregen. In dom, blind vertrouwen, investeerde men elke cent in - niet bestaande- gigantische projecten die meestal de magie van de betrekkelijk nieuwe spoorwegen betroffen. Complete continenten zouden toegankelijk worden en aan elkaar verbonden door het zakelijk genie van de steenrijke kapitalist. Het uiteindelijk barsten van de zeepbel ruïneerde duizenden en veroorzaakte massale zelfmoord in uiterste wanhoop en bittere armoede.

De figuur van kapitalist en zwendelaar Augustus Melmotte is gebaseerd op enkele van de meest beruchte originelen: George Hudson, de 'Railway King' en John Sadleir, bankier, MP en uiteindelijk zelfmoordenaar. Melmotte's carrière omvat de verbluffend korte periode van zes weken, waarin hij van een obscure, vulgaire nieuwkomer in Society tot een 'Merchant Prince' wordt: 'a horrid, big, rich scoundrel...a bloated swindler and a vile city ruffian.'

Zijn herkomst blijft een raadsel, maar wordt algemeen ergens op het Continent in de goot gesitueerd. Afgezien van zijn gigantische ambitie en zakelijke sluwheid, is hij een onaantrekkelijke, sociaal stumperige man. Ook Madame M. kan duidelijk niet overweg met de elitaire kringen waarin zij wordt geïntroduceerd. Over haar wordt zelfs in kille afschuw gefluisterd, dat haar wortels in het Jodendom zouden liggen. Het jonge meisje Marie deed haar intrede bij het paar als kind, maar het hoe en waar blijft duister; ze kan opgepikt zijn in een weeshuis of zwerfend op straat. Zeker is dat, hoewel zij de naam Melmotte draagt, er geen sprake is van een biologische relatie tot vrouw noch



man. Nu - op huwbare leeftijd- is zij een middel voor Melmotte om zijn naam te verbinden aan die van de Engelse aristocratie. Hiertoe wordt zij als een handelsproduct aan lords en baronnen voorgesteld. Met grote tegenzin aan beide kanten; zij wordt als lelijk gezien en voornoemde heren stribbelen aanvankelijk dan ook behoorlijk tegen; zij zijn beter gewend. Hoewel uiteindelijk de gedachte aan een enorme bruidsschat en - ongetwijfeld- de zekerheid van een ruim aanbod aan dure, maar gewillige maitresses toch een paar zeer lauwe kandidaten oplevert.

Maar Marie mag dan niet de mooiste zijn, haar IQ en krachtige persoonlijkheid liegen er niet om en zij doorziet haar vader's machinaties feilloos.

Dat de man aan zijn waanzinnige overmoed ten gronde gaat, komt niet als een verrassing; dat van die sterke benen en de te dragen weelde, kunnen we ook nu nog dagelijks constateren. Echter, hoe afstotend Trollope ook Melmotte's karakter beschrijft, de lezer voelt zijn minstens zo sterke walging voor het kruiperige en hypocriete gedrag van de omgeving naar waar het eigenlijk om draait: het geld, in een schijnbaar eindeloze hoeveelheid. Het geld dat adellijken, politici en bisschoppen bijna letterlijk doet vechten om toegang tot Melmotte's diners en recepties. De machtigen der aarde, die een eerlijke schoenmaker geen blik waardig achten, buigen zich in het stof voor een super crimineel, die zonder wroeging tallozen in het verderf stort voor de bevrediging van eigen ego. Zoals verwoordt door Mrs. Hurtle, de Amerikaanse avonturierster: *'Such a man rises above honesty, as a great general rises above humanity when he sacrifices an army to conquer a nation. Such greatness is incompatible with small scruples. (Melmotte) is a man whose hand I would kiss.'*

De Dickenslezer wordt uiteraard getroffen door deze evenknie van Mr. Merdle\* en zijn invloed op de gemeenschap. Beide schrijvers hekelen het moderne politieke en maatschappelijke klimaat, waarin schurken een warm welkom wordt geboden vanachter een huichelachtig masker van eer en fatsoen. In hoeverre is de eer van Engeland te koop? Hierop hebben beide heren - elk op hun eigen, indrukwekkende wijze, een niet mis te verstaan antwoord....

\* Dickens: 'Little Dorrit' (1857)

ANTHONY TROLLOPE

1815-1882

door Liesbeth van Aalst



**"The habit of reading is the only enjoyment in which there is no alloy; it lasts when all other pleasures fade."**

**Anthony Trollope**

*Als één van de zeer groten uit het Victoriaanse tijdperk, worden Trollope's ongeëvenaard psychologisch inzicht en empathie*

*toegeschreven aan een gevoelige natuur, blootgesteld aan een miserabele jeugd waarvan hij tot het einde de lidtekens zou meedragen. Emotionele- en materiële verwaarlozing hebben hem genoodzaakt, zichzelf 'op te bouwen' tot een volwaardig mens.*

De paranoïde schizofrenie van zijn vader nam rond diens veertigste dermate alarmerende vormen aan, dat zijn - aanvankelijk briljante- carrière als jurist geheel ten onder ging. In zijn perioden van waanzinnig optimisme en zelfoverschatting ging hij megalomane projecten aan, die het gezin financieel aan de afgrond brachten.

Zijn echtgenote Frances (Fanny) was intelligent en zou in de loop der jaren met de opbrengsten van haar literaire werk bijspringen\*, maar zij was tevens een impulsieve, bij de dag levende vrouw, die de door haar man aangerichte ramspoed versterkte door eigen ondoordachte dwaasheden waarvan hier een kenmerkend voorbeeld: in 1827 raakte zij bevriend met twee rijke, idealistische zusters, die hun Utopische dromen wilden verwezenlijken in een ydillische Amerikaanse gemeenschap.

Vader Trollope scharrelde enige duizenden ponden bij elkaar en men vertrok naar Cincinnati waar de aankoop en het beheer van een 'Emporium' -een klein warenhuis- het familiefortuin zouden moeten herstellen. Binnen een jaar was elke cent verdampt...Een nooit opgelost raadsel was het feit, dat bij deze onderneming Anthony van twaalf- op school in Winchester- *niet* betrokken was;

men lijkt vergeten te zijn, hem mee te nemen zonder enige maatregelen te treffen voor zijn verzorging in Engeland. Uit niets is ooit gebleken dat hij door zijn ouders en broer Tom tijdens hun driejarige afwezigheid werd gemist. In zijn autobiografie beschrijft Anthony zijn situatie in die tijd; hij hokte in de laatste behuizing van het gezin, een vervallen boerderijtje waar de muren op instorten stonden, waar géén beddengoed en nauwelijks meubilair aanwezig waren en zijn voeding op een lager peil stond als die van een boerenknecht. Schoolgeld werd niet betaald en -door jarenlang opgebouwde schulden bij de lokale winkeliers- was het hem niet mogelijk elementaire behoeften als kaarsen, kleding en behoorlijk voedsel aan te schaffen. In zijn herinneringen leeft de gedachte aan zelfmoord.

In zijn negentiende jaar begon hij zijn loopbaan bij de Posterijen waar hij - na zeven jaar van geestdodend werk als klerk op het hoofdkantoor- werd aangenomen als 'Surveyor's Clerk'. De Surveyors, woonachtig in de regio waarover zij het toezicht uitoefenden- in dit geval in Ierland- lieten de praktische zaken over aan hun klerk, die te paard rondtrok en de contacten verzorgde met de zeer verspreid wonende boeren en landheren.

Binnen een jaar was Trollope een gelukkig man; zijn grenzeloze vitaliteit vond bevrediging in het lichamelijk zware werk en de intellectuele uitdaging die het primitieve systeem hem bood; hij controleerde de boeken van de agentschappen, (re)organiseerde de routes van postbodes en regelde de bezorging aan afgelegen landhuizen. De introductie van de overbekende rode brievenbus wordt algemeen aan hem toegeschreven.

Zijn huwelijk met Rose Heseltine (1844) leidde tot een levenslange gelukkige relatie. In zijn verlovingstijd begon hij te schrijven en zijn eerste roman: 'The Macdermots of Ballychoran' (1847), werd zeer koel ontvangen; een bekend fenomeen in die tijd bij een eerste werk, tenzij door uitgever onmiddellijk als meesterwerk ingeschat. Evenals op het hoogtepunt van zijn roem in de jaren '60, werden zijn literaire inspanningen vanaf het begin door Fanny en Tom voornamelijk genegeerd; arme Anthony was overduidelijk géén favoriet in de familie....

Met het verschijnen van zijn eerste 'Chronicles of Barsetshire' ('57), over de verwickelingen in de Anglicaanse kerk en de 'Pallisers' serie ('64) over de Engelse politiek, was zijn naam gevestigd als alom bewonderd auteur. Hoewel literair een betrekkelijke laatbloeier, is zijn oeuvre indrukwekkend: 47 romans, korte verhalen en vele reis-beschrijvingen over zijn werk en verblijf in de koloniën maken hem tot een waar kind van zijn tijd, toen uiterste inzet bij een arbeidzaam leven bovenaan stond. De hemel weet wat Dickens nog geproduceerd zou hebben, zou hem een langer leven beschoren zijn geweest...Hoewel hun werk en presentatie als persoon naar de buitenwereld té verschillend waren voor meer dan oppervlakkige beleefdheid -Trollope noemde Dickens 'the Sentimentalist' vanwege zijn soms karikaturale personages- hebben wij zo het idee, dat extroverte Dandy Dickens in zijn oordeel over Trollope begrippen als 'saai' en 'burgelijk' niet zal hebben geschuwd. Zij hebben elkaar meerdere malen ontmoet, onder andere bij Tom Trollope, wiens tweede vrouw een zuster was van Ellen Ternan (Dickens' maitresse).

Voor andere literaire reuzen was Trollope een inspiratie: Thackeray, Henry James, Collins, Eliot en in het buitenland de grote Tolstoi die -na lezing van 'The Prime Minister'- uitriep: 'Trollope kills me, kills me with his excellence'.

### **One of nature's gentlemen**

Zo werd Trollope ervaren door zijn tijdgenoten; bescheiden, hoffelijk en volstrekt betrouwbaar. Zijn naar melancholie neigende natuur compenseerde hij door een goedlachse, kameraadschappelijke aanwezigheid in de clubs. In zijn vrije tijd was hij een hartstochtelijk jager.

Hoewel hij zichzelf lelijk vond- hij meed spiegels en fotografen- was zijn verschijning opvallend door sprekende, bijna zwartblauwe ogen. Zijn, voor die tijd, ongebruikelijke lengte (1.75 m), brede lichaamsbouw en logge motoriek roepen als vanzelf het beeld op van een beminnelijke beer.

Tijdens een genoegelijke avond met Rose en wat vrienden, werd hij getroffen door een beroerte die hem verlamde aan de rechterkant van zijn lichaam. Vier weken later - op 6 december 1882- overleed hij in het ziekenhuis, 67 jaar oud.

\* Frances (Fanny) Trollope: sociale romans (o.a anti-industrialisatie/anti

slavernij) en reisbeschrijvingen. Meest bekende werk: 'Domestic manners of the Americans'. (1832)

---

Castricum, October 9, 2015

Dear Sir,

As a keen reader of Mr Dick's Kite I read with much interest your article about Little Dorrit in the Kite number 96, especially the last sentence: "Of Mary Ann Cooper I can find no trace". Fortunately I am the lucky owner of a book titled "The Charles Dickens Originals" by Edwin Pugh, (T.N. Foulis, London & Edinburgh, 1912). In this book one can find the following passage about Mary Ann Cooper:

"In the same genre, but not nearly so closely related to life as the real heroine of The Old Curiosity Shop, is Little Dorrit. To believe in the humanity of the Marchioness is easy; but to believe in the humanity of Little Dorrit is to strain one's faith a little. Yet Little Dorrit had also - has still, we hope - a living prototype.

Her name is Mrs. Mary Ann Cooper. She was the playmate and contemporary of Dickens, a recipient of some of his youthful confidences, and finally - her supreme achievement - the inspiration of his Child of the Marshalsea. She lives in the old-world village of Southgate, where a year and a half ago, she was discovered by a journalist, and interviewed - to this effect (footnote: Evening Times, November 26, 1910):

I marvelled at the facility with which this old lady of ninety-eight set back the hands of time.

A short pause, a slight lifting of the forefinger, a roll of the eyes, and a puckering of the brow were all the external evidences of how the retrospect was being prepared. Half a century was annihilated in this flash to the days of Dickens. She lived again in the '30's and '40's, and was able to roll out the drama of the past with a command of language astonishing to one of a modern education.

Her story of Dickens - Mr. Dickens, as she insists upon referring to the great

novelist in company - dealt with events and incidents of a homely interest usually outside the scope of the biographer. She took me back to the days of imprisonment for debt, and to scenes in the Marshalsea prison, in which Dickens' father was lodging at the time she became acquainted with the family.

Mrs. Cooper's family were farmers at Sunbury, but owing to the illness of her mother, much of her youth was spent under the care of a nurse at a farm in Somers Town.....

It was here ... that the friendship with Dickens was established, and here that she was given the sobriquet of "Little Dorrit" long before the name was immortalised by the pen of her companion. As is shown in the writings of his biographers, Dickens had a fondness for nicknames, some of which were created without the slightest regard to relation or applicability. What provoked the application of "Little Dorrit" to the then Mary Ann Mitton is a matter of mystery to the lady herself. . . .

With what enthusiasm Mrs. Cooper told of the days when Dickens, who was four or five years her senior, used to visit her home at Sunbury for rest and recuperation! After hard work in the gallery of the House of Commons or long hours of study in the chambers which he shared with young Mitton (Mary Ann Mitton's brother) he would rush off each Saturday for the Sunbury coach, and would spend a delightful week-end in ruraldom.

It was at such times that he gave full play to the mischievous instincts of his boyhood. Bird-nesting, egg-stealing, rabbit-hunting, and bird-catching were mixed up with fishing, tramps over the fields, and story-telling round the fire-side. "Little Dorrit" was the co-partner in most of his antics and was always ready to join in any expedition of adventure.

"Little Dorrit" tells how Dickens used to persuade her to miss Sunday afternoon service at St. Pancras Church, in order to visit places of interest in the City. He would always foreshadow some alluring treat in the way of a visit to the Tower, fun with the beadles, or adventures in the parks.

Then (says the journalist) my Victorian hostess took me to the days when fame and fortune entered into the life of her hero, and with a touch of insouciance, remarked that he began to move in circles far away beyond the ken of a simple country girl. Her own marriage was the beginning of the severance in the long

association, although the intimate companionship between Dickens and her brother was maintained throughout his life.”

Searching the internet, I found the following two newspaper articles:

From "Los Angeles Herald", Volume 34, Number 69, 9 December 1906:

<http://cdnc.ucr.edu/cgi-bin/cdnc?a=d&d=LAH19061209.2.79>

"LITTLE DORRIT" TELLS OF DICKENS

CHUM OF AUTHOR DWELLS ON SCHOOL DAY INCIDENTS

Original of Famous Character, Who Has Just Celebrated Her 94th Birthday,  
Says Novelist Liked to Play Pranks.

Special cable to the Herald.

LONDON, Dec. 8.— The fact that the original of Little Dorrit is still living at Islington, at the age of 94, has been received with much interest by lovers of Dickens. She will hold a sale at Islington next week, the object of which is to raise funds to provide an Infirmary for the industrial homes for boys.

Mrs. Mary Ann Cooper, who has just celebrated her ninety-fourth birthday, is the daughter of a farmer named Mitton, who farmed at Sunbury, on the Thames, and she and Charles Dickens were boy and girl friends. Mrs. Cooper has been a widow for over twenty years and some of her most cherished possessions are mementos of Dickens. "My Charles" she calls him. When Mrs. Cooper was a little girl her parents moved to Johnson street, Clarendon square, London, and opposite them lived the Dickens family. Dickens was a constant visitor to the farm at Sunbury, and Cooper still retains the bed on which he used to sleep there.

Incident In Dickens' Life

She tells with glee how once when Dickens was paying a visit to Sunbury he disguised himself in laborer's clothes and begged work from her father. The latter had no conception of the identity of the applicant, and though he couldn't give him work he would allow the laborer to sleep on some straw in the barn. This was probably one of Dickens' earliest adventures in histrionic art, of which he later became so fond. She remembers going with "my Charles" to the new St.

Pancras church, outside of which there was an inflated and pompous beadle, whom he used to imitate. Here probably was the original of the immortal Mr. Bumble. She remembers Dickens playing pranks in order to horrify the head mistress of the school. Her recollection of him is of a frolicsome youth, full of vitality and exuberance, and always playing tricks. He was always great at nicknames.

### Chums of School Days

"I was always Dorrit and Little Dorrit to him," she says. "We were fond of each other, and he often said: 'I'll write a book about you, and I shall call it "Little Dorrit."'"

It need hardly be added, of course, that the adventures of Little Dorrit, the child of Marshalsea, had no foundation in fact. As regards Mrs. Cooper, "What I like about you, Little Dorrit," Dickens would say to her, "is that you are natural. Modern girls are affected and modish. Always be natural."

At 94 Mrs. Cooper is slightly deaf and suffers from rheumatism, but otherwise she is astonishingly active and alert. No more appropriate locality in London than Islington could have been selected for Little Dorrit's revival. Quite near to the famous Angel, it is in the neighbourhood where Dickens laid some of his best known scenes, in particular those embodying the adventures of Oliver Twist when in Fagin's clutches.

And the second from: "Examiner", Saturday 7 January 1911

<http://trove.nla.gov.au/ndp/del/article/50455876>

### "LITTLE DORRIT," AGED 98.

Mrs. Mary Ann Cooper, Dickens' Little Dorrit, celebrated her 98th birthday at her home in Chelmsford-road, Southgate. Mrs. Cooper enjoys fairly good health, and she was able to talk of the days when she and Dickens were boy and girl together, when they lived in the same street in Somers Town. "At first," said Mrs. Cooper, "Charles called me his little girl, but afterwards called me little Dorrit, because he did not like the name Mary Ann."

Then I found an item for sale at Ebay, a vintage postcard of Mary Ann Cooper,



to be seen at:

[http://www.ebay.co.uk/itm/MARY-ANN-COOPER-AGE-93-MARCH-5-1908-DICKENS-LITTLE-DORRIT-PRINTED-CARD-/331313748270?nma=true&si=Ya%252FEXVxuD2Ck9f4Dr5uiXaLbVT8%253D&orig\\_cvip=true&rt=nc&\\_trksid=p2047675.12557](http://www.ebay.co.uk/itm/MARY-ANN-COOPER-AGE-93-MARCH-5-1908-DICKENS-LITTLE-DORRIT-PRINTED-CARD-/331313748270?nma=true&si=Ya%252FEXVxuD2Ck9f4Dr5uiXaLbVT8%253D&orig_cvip=true&rt=nc&_trksid=p2047675.12557)

I have added this photo below.

Sincerely yours,

Paul Ferdinandusse

(member of the Haarlem branch)

(Sent by email to Mr. Watts, and by post to Mr. F. Hogarth)



Mary Ann Cooper Age 93  
April 5 1908

From a photograph by Mrs W. Atwood, Southgate.  
(COPYRIGHT.)

All lovers of Charles Dickens and his immortal works will, I am sure, be greatly interested in the portrait which appears above, for it is that of Mrs. Cooper, the original of Little Dorrit. The charming old lady who, as will be seen from her signature above,

## A FUNNY THING HAPPENED ON MY WAY ....

Comedic Techniques in Dickens Humour

### PART 2

By Tony Pointon.



A main problem we have with Dickens when we try to categorise his characters in terms of specific humours, is one which he shares with his great hero and rival, Shakespeare. It is the problem of looking at his creations as being homogeneous, or being, for example, wholly black or evil, without redeeming features. There is a great example of this in Dickens's humanisation of Fagin right from the start. When the reluctant Oliver finds himself entering the uninviting thieves den, there, waiting, is Fagin the Jew, crouching over the fire, toasting-fork in hand, frying what? Sausages. (And, at that time, according to my ancient copy of Mrs Beeton's "Household Management", sausages were synonymous with pork.) Then, when the food is devoured, to that small item of humanity that had never experienced any kindness in its life, Fagin gives a tumbler of gin and warm water, getting him to drink it all down, before lifting him gently onto a bed of sacks where he goes immediately to sleep. And, next day, in installing Oliver in the arcana of obtaining "wipes" by pickpocketing, Fagin is given a comic scene which left Oliver crying with laughter, and eighty years later, left Charley Chaplin in possession of a comic character in a film called "The Kid" that would help to make his fortune. And it is the complex Fagin, as produced by the Jewish actor Ron Moody, who died last month, and the Jewish composer Lionel Bart, that is most typical of what readers have recognised and remember in this famous Dickens creation.

This Fagin effect can be seen as a successor to Shylock in Shakespeare's Merchant of Venice, a character condemned for wanting – some will say quite justifiably – his pound of flesh. Do we laugh with him or not? Do we sympathise with him or not? When he finds that his daughter has not only run off with his Christian ducats and her Christian lover, but has also taken a

turquoise jewel that she has exchanged for a monkey. Here we hear the truly hurt father and widower.

“It was my turquoise: I had it off my wife Leah when I was a bachelor; I had rather not have exchanged it for a wilderness of monkeys.” (If he had said “wagon load of monkeys” he would have robbed Dickens of a great line – or perhaps that was where Dickens's adopted it from.)

When we compare Dickens and Shakespeare in those two situations, we have to remind ourselves that the use of humour to undermine the homogeneity of a character who is in line to be despised is by no means universal. If we look at Barabas, Christopher Marlowe's Jew of Malta, responsible for four deaths, including that of his daughter Abigail, there is no attempt to soften his portrayal. And when he plunges to his death in a boiling cauldron, there is not a wet eye in the house.

Dickens and Shakespeare both used merry humour to gain unexpected sympathy for their characters, just as the two hunchbacks – Richard III and Daniel Quilp – are given a quasi-humorous romantic side.

Dickens obviously knew how to use psychological humours in his comedy, but it seems obvious he did not like building his comedy in the manner of the normal Comedy of Humours. The closest he comes is possibly with Scrooge, but even that is problematic. And again, with Pecksniff, *The Hypocrite of Salisbury*, we cannot escape from the Dickens effect, which he introduces in the drink-driven comedy scene that followed the dinner at Mrs Todger's boarding house for Commercial Gentlemen, a dinner held to mark the departure of Pecksniff and the heart-breaking departure of his two nubile daughters, a dinner remarkable for the unlimited supply of very strong punch.

Pecksniff is experiencing the change from the conviviality of the company, to his imagined state of loneliness, and is announcing his misery even as he escorts the hostess away.

“The conduct of the gentlemen has been such, my dear Madam, as I can never think of without emotion, or remember without a tear. I am a man, dear madam,

but I am also a father. I am also a widower. My feelings will not consent to be smothered like the little Princess in the Tower. They are grown up. And the more I press the bolster down on them, the more they look round the corner.”

And he finished his miserable monologue by making a futile attempt to pull off his shoes before falling into the fire-place.

Dickens is quite good at “drunk” scenes, and the one in *Pickwick Papers* – following the cricket dinner – where even *Pickwick* and *Wardle* are the worse for wear – is ever memorable for *Snodgrass's* excuse for his obviously inebriated state.

“It wasn't the wine, Madam, it was the salmon!”

And the narrator explains “Somehow or other it never is the wine in these cases.” While we, knowingly, agree with him.

I am now going back to illustrate the way Dickens poses problems to be solved in his comedy, similar to the ones that pushed me into the funny thing that happened on my way, and that leads to another extract from *Chuzzlewit*, probably his funniest book.

*Sairey Gamp* is having one of her ventriloquial exchanges with her disembodied friend *Mrs Harris*.

“Mrs Harris.” I says, at the very last case I ever acted in, “Mrs Harris, leave the bottle on the chimley piece, and don't ask me to take none, but let me put my lips to it when I am so dispoqed, and I will do what I am engaged to do, according to the best of my ability.” “Mrs Gamp,”she says, if ever there was a sober creetur to be got at eighteen pence a day for working people, and three and six for gentle folks, night watching being an extra charge, you are that inwalable person.” “Mrs Harris, I says to her, don't name the charge; for if I could afford to lay all my feller creeturs out for nothink, I would gladly do it, sich is the love I bears them.”

The writing is amusing in itself, while our minds reconstruct the scene and deal

with the imaginary nature of one of the participants and the hypocrisy of the other, but the source of the laugh at the end is the sense of self-congratulation when the listener works out that Mrs Gamp's statement about "laying out all her feller creeturs for nothink" can be taken two quite different ways – the charitable and the euthanasic.

If you don't work it out, it's not laughable. If someone explains it to you, it's funny, but it's not laughable. There is a similar case to test the mind when Tony Weller, the carrier, is explaining part of his trade, and says  
"A wagon is like a cannon."

We have effectively been given a riddle, and the mind is already working. And then we get the answer to the riddle:

"It must be carefully loaded before it goes off."

And your brain happily provides the satisfying information that he is using two meanings from a single phrase, "goes off".

And there is another job for the mind when his son, the chip off the old Weller, Samuel, reviews the Christmas table they have just laid out and says to the Fat Boy:

"Now we look compact and comfortable, as the father said ven he cut his little boy's head off to cure him o' squintin".

The probably milder self-approbation here is for working out that the action of the boy's father is vastly disproportionate to the minor impediment that needed to be remedied.

Another example, one that really pleases, is when the Artful Dodger is in court and threatens to sue for "Deformation of character." And we laugh because we work out rapidly what a good stand-in that is for defamation of character, not only in its sound but in its actual meaning.

This posing of problems for his readers was standard for Dickens, though one might miss them, might pass them by without even noticing what one was

missing. He has literally hundreds of allusions to Shakespeare and the Bible which, if they are spotted by the reader, gives self-approbation. Sometimes they can seem as good as a joke, but they can be quite serious.

I was first brought to reading Dickens after I had crazily taken on the challenge of restoring the graves of Maria Beadnell and Ellen Ternan in the same Portsmouth cemetery, not realising then I might be accused of putting up a sort of monument to Dickens. No, the trouble for me was that everybody seemed to think I must be a Dickens expert, not just a Dickens ignoramus who was competent at bumming money out of people.

Well, I started my reading with David Copperfield. And I remember, I guess I always will remember, the moment when I came to the point where David refers to Dora as being like a “young gazelle”, and I realised that Dickens had just given me the chance to work out that she was going to die. For, there is a poem from the period I had read that has the quatrain:

I never nursed a young gazelle,  
to glad me with it's soft black eye,  
but had it come to know me well  
and love me, it was sure to die.”

It was not a joke, of course, but it had a similar impact, a similar challenge, and gave a similar feeling of being in contact with the author. And yet there must have been many readers who swept past that allusion with no impact at all, readers who had probably spotted ones that I would miss.

There was similar problem solving to be done in the mention I made of the comedian who said Freud had obviously “never played the Glasgow Empire on a Monday night”. The studio audience would have got the real laugh from that if they put together the dour nature of Glaswegians, their determination to make you work for their money, and the fact that many of the Monday night attendees would be there only because they had received free tickets to fill the theatre for the reviewers: with that. The studio audience had worked out that Freud's theory

of humour would not have got him very far in that real life situation.

Now there is a seemingly strange omission from Dickens's comedic writing, not complete but is is substantial: that is his reluctance to use puns, even though one could say that they are the purest form of joke. They only depend on knowing of two different meanings for a single word or two homophones, words which have the same sound but different meanings.

I know a simple but good example that I think has never been published, for obvious reasons. When British law changed to allow women to be made life peers, one of the first of them to enter the House of Lords found that, of necessity, an extra toilet or bathroom had been put in. And, in place of the single plate that had been on the single door, saying Lords, there were now two plates, one for each door, one saying Peers and the other saying Women Peers. I was told they had been replaced by lunch time.

When Tony Weller made the joke about a cannon and a wagon, all you needed to know was the two different meanings being attached to “goes off”. Yet, as pointed out, Dickens tries to disguise the pun as a riddle. Similarly, in *Dombey and son*, when Captain Cuttle is explaining to Walter Gay why his Uncle Sol does not have much trade, he tells him that his uncle “does not have the custom”. He then spells out that “custom” can mean trade, but it can also mean habitude, and by then the joke of the pun is dead and buried.

A weird case occurs in the first stave of *Christmas Carol*. Scrooge tells Marley's ghost that he is not sure about what he is seeing because it might be the effect of some trouble with his digestion. He says to the spirit, “There is more of gravy about you than of grave.” Now it is not quite a pun, but Dickens is careful not to let it get out of hand and sound like a joke. Suppose, though, he had written this as a joke with the funny word placed second – it's called timing, leading the audience up the point where they realise there is a problem to solve. Instead, he might have given us this, “there is less of grave than of gravy about you”. Dickens could have done it. He managed it in his speeches.

I saw the importance of timing made very clear by an awful article on Woody Allen. This said he had collapsed an audience into laughter by simply taking his watch out of his pocket and saying to them “My grandfather sold me this watch when he was on his death bed.” I am not sure that is even mildly amusing, but it was certainly not what Woody Allen did. He first looked as though he was thinking about the time. He took out his pocket watch and flicked it open to check. Then he went all confidential with the audience and pointed at the watch and said: “This watch, this watch, my grandfather, on his death bed, he sold it to me.” Yes, with that order and timing, he did collapse his audience.

Now, at the end of stave four of the Carol, Dickens has a piece one can see is really a pun, but which he kills stone dead, mainly with a dose of circumlocution, He says of Scrooge:

“He had no further intercourse with spirits, but lived upon the Total Abstinence Principle ever afterwards.”

Why does he do that? It is not even true; he had shared a bowl of Smoking Bishop with Bob Cratchit on the Boxing Day.

Why did he not write something that was funny, even if it were obviously a pun? Let's try:

“Scrooge carefully avoided spirits ever afterwards, but stuck rather to what he much preferred, Smoking Bishop.”

Now we actually have a good explanation for what Dickens was doing. He was not stupid. The trouble was that, when he was six, in 1818, an edition of Shakespeare's plays was published over the name of Thomas Bowdler. And, from those plays, all the sexual innuendos, largely in the form of puns, had been excised - or Bowdlerised – lest they should bring a blush to the cheek of a young person. This was no mean undertaking, and one of the plays, Othello, had to be left out of the collection altogether, because, with the unwanted parts removed, it had insufficient text to make it worth printing. As a result of that work, a theory grew up that puns were the lowest form of wit, a theory that persisted into the twentieth century, and Dickens could naturally have been cautious about using them.



And, what's very odd about all that was the later discovery that the person who had really prepared the expurgated editions was not Dr Thomas Bowdler himself, but his sister Mary, who could not, of course, have had her name announced as the editor.

Which reminds us of the story of the young lady objecting to the manager going round whistling the rude songs. And one puzzle is that Mary Bowdler left alone one play which had a serious sexual innuendo or pun in the title, but as it was so popular, perhaps she was inhibited.

Whatever it did that the book did not inhibit Dickens in terms of sexual allusions in his books – awful man – but he is not as blatant as Shakespeare, whoever he or she was. And they mostly go unnoticed, except by the cognoscenti, whoever they might be. For example, in his first novel, the Pickwick club has four members, all with names that have punning possibilities, three of which might well have attracted the censorial pen of that Mary - if she had been sharp enough.

To make up for the lack of puns, Dickens gives us a collection of names for his characters which, in a way, may do the job of puns, frequently being full of allusion, innuendo, information and humour. And we are lucky to have a very good idea just how much thought he put into them. How well did he do with his unpleasant characters in Copperfield, with Murdstone, Creakle and Heep? And what treatment he gave solicitors, with Jorkins, Jagers, Vholes and Tulkinghorne.

He was not good to professors, with Snore, Doze, Wheezey, Muff, Mull and Mullit.

In Hard Times he has a set of evocative names with Bounderby. Gradgrind, M'Choakumchild and Bitzer, not to mention Sparsit.

Some names indicate particular characteristics – Honeythunder and Dedlock. Crackit is ideal for a thief, Cuttle for a seaman. And Silas Wegg could just be rhyming slang for Wooden Legg. He gives us names to play with, just as he played with them - Podsnap, Pawkins, Pecksniff and Pardiggle, Pipchin and

Pumblechook, just to take a Pinch at the Ps.

In general, the names he chooses from his sources, or makes up, tend to have a greater subtlety and art and humour than those of some others. Trollope gives us Sir Haphazard and Dr Anticant, while Thackeray gave us Mrs Heavytop and Mrs Bareacres. Limited for time and endurance, I will pick two last names in Chuzzlewit which seem to have been specially devised to annoy the Americans, and give the mind something to work on.

One is Mrs Hominy who is portrayed as an American aristocrat, greatly celebrated for being greatly celebrated. And when she approaches the celebrated Elijah Pogram on the river boat; "A lane was made; and Mrs Hominy, with an aristocratic stalk, the pocket handkerchief, the clasped hands, came slowly up it in a procession of one."

I'm sure that has the imagination working. But what of that name? Hominy relates to honey, or homely, and it is most associated with hominy grits, a porridge made from chopped maize. Hardly flatteringly aristocratic. And Elijah fairs no better. Pogram sounds like pogrom, Russian for devastation and, with the first name, there is a taste of the Russian devastation of the Jews. And, how does he fare at Dickens's pen, as he stands on the deck with his umbrella up against the rain?

"The bell being rung for dinner at this moment, everybody ran away to the cabin, wither the Honourable Elijah Pogram fled with such precipitation that he forgot his umbrella was up, and he fixed it so tightly in the cabin door it could neither be let down or got out."

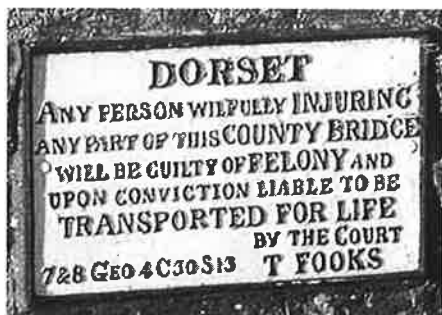
Now, it is pleasant to finish with an example of Dickens being the source of humour in others. Not so long ago, an e-mail joke went around the staff of a large drug manufacturer. It recounted how Jerry Cruncher junior in *The Tale of Two Cities* became frightened when he saw his father, a resurrection man, lifting a coffin out of a grave. Jerry began to run home, but felt the coffin was following him. He hid in a door way, but the coffin jumped in beside him with a bump. He ran faster, and the coffin, on its end, came after him. Bump. Bump. He ran down an alley and - Bump. Bump. - the coffin followed him. When he

got to his front door, the coffin approached with speed. Bump, bump, bump, and crashed through the door. Jerry rushed up stairs. And the coffin followed him with a bump on every step. He rushed into the bathroom, slammed the door and rushed to the medicine cabinet. The coffin – BUMP \_ crashed the door down. Jerry grabbed a bottle from the cabinet, and flung it. And it did just what it said on the label. It stopped the coffin.

---

### De straf van Magwitch

door Guus de Landtsheer



Verbannen worden naar Australië was in het Engeland van de negentiende eeuw een algemeen bekende en volkomen geaccepteerde straf. Dat Dickens deze straf gebruikt in één van zijn romans is dus niets bijzonders. Laten we daarom eens kijken naar de uitvoering van deze straf in werkelijkheid en onderzoeken in

hoeverre Dickens zich aan die wekelijkheid heeft gehouden.

Zij die een bewijs voor in vrijheidstelling hadden ontvangen bij het einde van de straf of een volledige gratie hadden gekregen waren vrij om naar Engeland terug te keren als zij dat wensten en de middelen bezaten om dat te doen en sommigen deden dat ook. Er zijn gevallen vastgelegd van mensen die terugkeerden naar Engeland waar zij met hun familie werden herenigd na een afwezigheid van soms meer dan tien jaar. Voor de overgrote meerderheid was er geen terugkeer naar Engeland mogelijk. De meesten bleven in Australië en begonnen een nieuw leven als arbeider, zakenman, boer of herbergier. Sommigen vertrokken naar de deelstaat Victoria tijdens de Goldrush, anderen bereikten soms na jarenlang hard werken een niveau van welvaart dat ze, als ze in Engeland waren gebleven nooit hadden bereikt.

Op transport gesteld worden naar Australië betekende voor de meesten dat zij nooit meer naar hun familie en hun moederland zouden terugkeren. Historici zijn het er over eens dat het onwaarschijnlijk was dat veroordeelden die met beperkte voorwaarden waren gevonnist ooit naar hun moederland zouden terugkeren. Zij die voor het leven waren verbannen mochten nooit meer terugkomen alhoewel er velen onder hen waren die binnen de Australische kolonies gedeeltelijk gratie konden krijgen.

Magwitch had een leven van misdaad achter de rug. Het was niet eerder dan toen hij Pip ontmoette dat hij zijn houding begon te veranderen. De reden dat



*THE LANDING of the CONVICTS at BOTANY BAY*

Magwitch naar de strafkolonie van Botany-bay werd gestuurd was voor het in omloop brengen van vals geld. Zijn compagnon, Compeyson, en initiatiefnemer van de zaak kreeg een lichtere straf als gevolg van zijn opleiding en goed voorkomen. Magwitch was niet zo gelukkig en werd gedwongen de moeilijkheden en beproevingen te doorstaan van de strafkolonies. Er wordt in het boek niet veel gezegd over de echte strafkolonies. Het is echter interessant om te zien dat Dickens niet heeft gekozen voor een personage dat eenvoudig ter dood wordt gebracht, maar op transport wordt gesteld naar een oord van zware en wrede dienstbaarheid dat zijn leven totaal verandert. Magwitch criminele verleden was genoeg om hem het stereotype leven van een misdadiger in de kolonies te laten ondergaan. Hij had een verleden vol veroordelingen voor zware

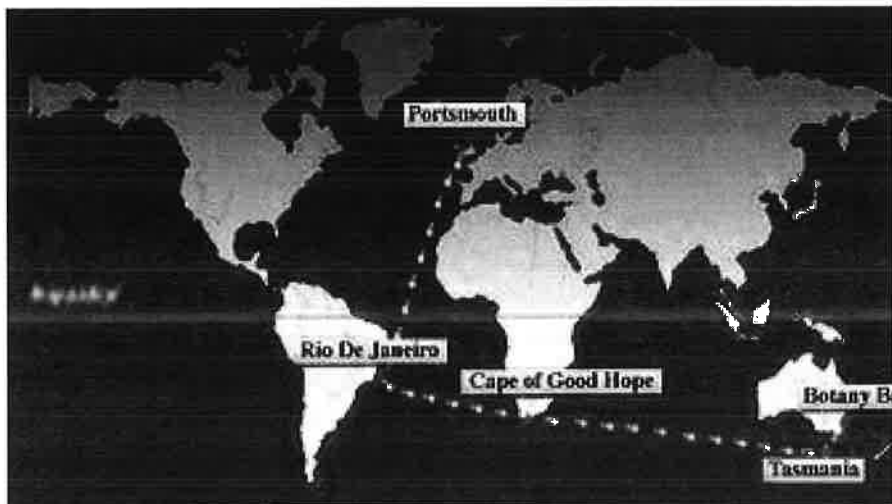
misdaden achter de rug en zou hoogstwaarschijnlijk niet voor rehabilitatie in aanmerking komen. De eenvoudigste manier om van dit soort misdadigers af te komen was om ze naar Australië te sturen en ze nooit meer toe te staan om terug te komen. De ironie van Dickens beschrijving is dat hij wel werd gerehabiliteerd, in Australië weliswaar, en daarna terugkwam.

Het is duidelijk dat de misdaden van Magwitch ernstig genoeg waren om hem naar Australië te sturen, maar weer niet zwaar genoeg om de zwaarste vorm toe te passen, die van dwangarbeid in geketende groepen. Magwitch werd veroordeeld tot dwangarbeid op een schapen-boerderij. Dit is waarmee hij uiteindelijk zijn rijkdom verwierf. Dickens maakt het nog wat ironischer door de baas van Magwitch ook als een ex-dwangarbeider te beschrijven. In feite wint Magwitch zijn vrijheid terug door de dood van zijn baas. Niet alleen herkrijgt hij zijn vrijheid maar ook nog een grote som geld en land. Dit geld en land zijn de bron van Pips verwachtingen. Het is duidelijk dat de baas van Magwitch zeer succesvol was evenals hij zelf. Dit thema van veroordeelden die succes hadden maakt duidelijk wat voor idee Dickens had van dit strafregiem. Door het beeld van een veroordeelde die werkt voor een ex-veroordeelde krijgt de lezer de indruk dat het leven in een straf-kolonie nog zo slecht niet was en zet de straf-kolonies in een (te) positief daglicht.



Voor veel veroordeelden begonnen hun straf al tijdens het vervoer. Het grote probleem tijdens de reis was dat geen enkel schip was ontworpen voor het transporteren van gevangenen. Dit maakte het vervoer van de veroordeelden lastig. Zij kwamen eerst terecht op een gevangenis-schip waarna het wachten begon. Wachten tot er genoeg gevangenen waren verzameld en er een schip klaar lag om hen te vervoeren. De reis duurde gemiddeld acht maanden waarvan er zes op zee werden doorgebracht en twee in

de diverse havens om voedsel in te slaan en reparaties uit te voeren. Veel gevangenen stierven tijdens deze reis. Toen men met dit soort reizen begon stierf 26% van hen op zee en nadat men uiteindelijk op de plaats van bestemming was aangekomen lag dat aantal tegen de 50%.



Bij de volkstelling van 1828 bleek dat het aantal vrije emigranten in New South Wales slechts een kleine minderheid was ten opzichte van het aantal veroordeelden. Er waren minder dan 5000 vrije emigranten op een totale bevolking van meer dan 36000. In de volgende twintig jaar zou deze verhouding drastisch veranderen. In 1851 telde men ongeveer 80000 veroordeelden. Het aantal veroordeelden nam van jaar tot jaar toe. Er zijn in totaal ruim 160000 mannen en vrouwen gedwongen naar Australië vertrokken. Tussen 1783 en 1810 lag hun aantal jaarlijks op bijna 4000. Tegen 1815 waren dit er al meer dan duizend. Tussen 1816 en 1825 was het gestegen tot 2500 en tussen 1826 en 1835 komen we jaarlijks op een getal van 5000.

Afhankelijk van de misdaad die men had begaan en de vaardigheden waarover men beschikte waren er twee soorten dwangarbeid mogelijk. Of in dienst treden bij de overheid, of toegewezen worden aan een particulier. Kwam de veroordeelde terecht bij de overheid dat waren er weer twee mogelijkheden. Ingedeeld worden bij een zgn. Labour-gang waar verschillende soorten werk in



**a convict chain gang in Sydney, New South Wales**

de publieke sector moest worden uitgevoerd of terecht komen in een Iron-gang waar gevangenen geketend werden en meestal zwaar graafwerk moesten verrichten.

Deze gevangenen sliepen met twintig man in een soort overdekte wagens. Deze wagens reisden met het werk mee. De plaats waar zij werkten was omgeven door een hek en werd bewaakt. Die locaties lagen meestal diep in het binnenland.

Veroordeelden die waren toegewezen aan privé-landeigenaren kregen ander werk. Zij werden naar boerderijen gestuurd om de landeigenaar te helpen op zijn land. Deze veroordeelden leerden een beroep dat nuttig was om te overleven als ze in vrijheid zou worden gesteld. Magwitch deed dit soort werk. Hij werd uitbesteed als herder en woonde in een alleenstaande hut. Dat leidde er toe dat hij genoeg geld spaarde om van Pip een heer te maken

Tot boerenknecht veroordeelden werden overigens niet automatisch beter behandeld. Zij werkten meestal net zo hard als de veroordeelden in dienst van de overheid.

Veroordeelden waren ook verantwoordelijk voor het bouwen en het onderhouden van zowel de nederzettingen voor hen zelf als voor de nieuwkomers. Magwitch werd naar de moederkolonie van New South Wales

gestuurd. In deze kolonie werd het de veroordeelden toegestaan om met zaken te beginnen waarmee ze geld verdienden voordat ze werden vrijgelaten. Meestal verdienden zij genoeg geld om zichzelf voor de rest van hun leven te kunnen onderhouden, maar natuurlijk niet genoeg om ook als weldoener voor iemand in Engeland op te kunnen treden.

Het bestuur speelde een belangrijke rol in de ideeën over het strafrecht. Meestal denken we dan aan bewakers die de veroordeelden in de gaten hielden. De veroordeelden hadden met hen ook de meeste conflicten. Tenslotte zagen zij hen dagelijks. Ongelukkig genoeg zorgde het bijna volledig ontbreken van een gekwalificeerde laag van goed opgeleide personen die leiding konden geven aan de diverse groepen veroordeelden voor vele problemen. De bewakers waren meestal afkomstig uit de lagere klassen van de maatschappij, uit de achterbuurten van de steden. Men moet ze niet zien als beter of slechter dan degene die ze bewaakten. Sommigen vergelijken de gevangenen en de bewakers als slachtoffers tussen slachtoffers. Deze bewakers speelden echter een cruciale rol in het strafstelsel door te beslissen over de leefomstandigheden van de veroordeelden. Dit leidde vaak tot misbruik van de straf.

Straf werd gebruikt om het gedrag van de veroordeelden te veranderen. De meest verbreide straf was geselen met een zweep. Afhankelijk van de misdaad die was begaan kon men een veroordeelde naast geselen ook nog honger laten lijden. Veroordeelden konden zelfs gestraft worden als ze niets hadden gedaan. Hun lot werd bepaald door hoe gehoorzaam zij waren en vele andere zaken waar zij geen controle over hadden. In New South Wales werd tussen 1833 en 1836 ieder jaar een op de vier veroordeelden gegeseld waarbij ze gemiddeld veertig zweepslagen kregen. Vaak werd een veroordeelde na een zwaar misdrijf opgehangen na te zijn veroordeeld door het hooggerecht. Meestal was er dan sprake geweest van het doden van een mede-gevangene of gevangenis personeel. Als de verdachte schuldig werd bevonden werd hij uit zijn cel gehaald, kreeg de laatste sacramenten en gescheiden van dit leven door de valbijl. Zijn lichaam werd dan op zee aan de haaien gevoerd.



Toch maakten in toenemende mate respectabele mensen in Australië zich zorgen over hun samenleving die voor het grootste deel bestond uit mannen en vrouwen die ertoe behoorden omdat ze waren gearresteerd voor een misdaad. Het punt was dat men twijfels had over het moreel gedrag van de inmiddels vrijgekomen misdadigers. Tenslotte waren zij hier naar toe gestuurd omdat ze veroordeeld waren voor een misdaad waarvoor ze uit hun land waren verbannen. Dit was wel degelijke een punt van zorg. De gouverneur van New South Wales, Gouverneur Macquarie verklaarde overigens in 1821 al dat: "New South Wales moet tot een thuis, een gelukkig thuis worden voor iedere geëmancipeerde misdadiger die het verdient." Deze gouverneur vond dat wanneer een man of vrouw vrij was gelaten, men hem niet langer moest herinneren aan zijn vroegere status. De vrijgelaten veroordeelden wilde zelf ook niet steeds aan hun oude werkstraf worden herinnerd.

Volgens de volkstelling van 1828 maakte het aantal vrijgelaten gevangenen inmiddels rond de helft van de vrije bevolking uit. In deze volkstelling was ook het aantal jaren vastgelegd die een veroordeelde had moeten werken voor hij zijn vrijheid had teruggekregen. Dit met het oog op de toekomst van de Australische samenleving. De koloniale overheid besloot vervolgens om in 1831 te stoppen met het weggeven van land aan kolonisten en het te verkopen voor niet minder dan 5 shilling per acre en dat geld te gebruiken om de reis te betalen voor nieuwe immigranten. Veel Australiërs wilden een beetje gelijkwaardigheid in hun gemeenschap van kolonisten. Tegen het einde van de negentiende eeuw werd Australië uiteindelijk zowel een land van immigranten als dat van ex-gevangenen.

---

### EEN GROOT WANDELAAR

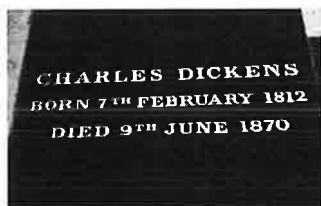
door Kees Klok

Als het even kan maak ik iedere dag een wandeling. Omdat ik het prettig vind en om de buikomvang binnen de perken te houden. Ik lijk al genoeg op Mr. Pickwick. De schepper van deze gentleman, Charles Dickens, was een groot wandelaar. Hij liep rustig van hartje Londen naar zijn landhuis in Rochester. Hij had er ook een handje van om nachten lang door Londen te kuieren. Onvervaard

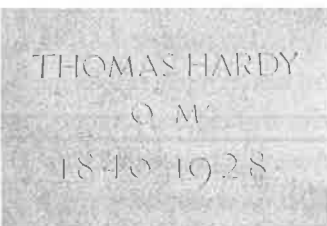
en nergens bang voor. Ondertussen schreef hij aan zijn boeken, hield hij een tijdschrift gaande, bemoeide hij zich met een tehuis voor 'gevallene' meisjes, maakte hij tien kinderen en toen hij dat toch iets te veel van het goede vond, scheidde hij van zijn vrouw en begon hij op zijn zesenvestigste de achttienjarige actrice Ellen Ternan het hof te maken. In het diepste geheim.

Als ik het bescheiden rijtje boeken zie dat ik zelf heb gepubliceerd, ben ik weleens een beetje jaloers. Niet zozeer op de verhouding met dat meisje, maar op Dickens zijn talent en tomeloze energie. Als ik bedenke hoe hij zichzelf als een fakkel heeft opgebrand, een fakkel die op zijn zevenenvijftigste doofde, ben ik weer helemaal tevreden met mijn plekje ergens in het schemerige halletje van de Nederlandse literatuur, op een krukje nabij de deur.

Ik kan mij geen leven zonder de boeken van Dickens voorstellen, maar wat



heeft hij zelf, behalve een ongehoorde smak geld en een geheime verhouding, verder aan al die roem



gehad? Toen het sprookje plotseling uit was, werd hij, tegen zijn wens in, begraven in Westminster Abbey. Later kreeg hij daar Thomas Hardy, ook een groot schrijver, als buurman. Misschien moet ik toch eens een wandeling maken van Westminster Abbey naar Gad's Hill Place in Rochester. Je weet maar nooit op welke vragen dat antwoord geeft.

In The Dutch Dickensian worden ter beoordeling van de redactie, artikelen opgenomen die betrekking hebben op:  
Leven en Werken van Charles Dickens.  
Tijdgenoten die raakvlakken hebben met Charles Dickens.  
Onderwerpen die licht doen schijnen op de tijd waarin Charles Dickens leefde.  
Boekbesprekingen van oude of nieuwe uitgaven alsmede recensies van uitbeeldingen van werken van Charles Dickens op DVD etc.  
Zowel artikelen geschreven in de Nederlandse taal alsmede in het Engels kunnen worden geplaatst.

**Bijdragen:**

Artikelen dienen bij voorkeur als platte tekst of neutraal Word-bestand, zonder opmaak, te worden toegezonden. Voetnoten dienen aan het eind van het artikel te worden geplaatst. Suggesties voor illustraties zijn ter beoordeling van de redactie.

**Versijning:**

The Dutch Dickensian verschijnt minstens tweemaal per jaar.

~~Amos Wilson~~ no room for the flourish

WRITTEN Nov. 3, 1837.

The third of six totally different signatures all written in the year 1837 is squeezed in at the bottom of a page; "No room for the flourish," the r being omitted.